İsim ve Fiil Çekim Ekleri

Çalışma Kâğıdı · 30 Soru · Kolaydan Zora

Ad Soyad _____ Sınıf / No _____ Tarih _____

KONU ÖZETİ

- **Çekim ekleri** kelimenin anlamını değiştirmez, yeni kelime türetmez; kelimeyi cümleye bağlar. (Yeni kelime türeten ekler **yapım ekidir**: göz-lük, yalnız-lık.)
- **İsim çekim ekleri – çoğul eki:** -lar, -ler (kitap-lar, ev-ler). **İlgi eki:** -ın, -in, -un, -ün, -nın… (okul-un bahçesi). **İyelik ekleri:** Varlığın kime ait olduğunu gösterir: kalem-im, kalem-in, kalem-i, kalem-imiz, kalem-iniz, kalem-leri.
- **Hâl ekleri:** Belirtme (-ı, -i, -u, -ü: kapı-yı aç), yönelme (-a, -e: okul-a git), bulunma (-da, -de, -ta, -te: ev-de kal), ayrılma (-dan, -den, -tan, -ten: şehir-den dön).
- **Fiil çekim ekleri – zaman ya da dilek ekleri:** -dı (geldi), -mış (gelmiş), -yor (geliyor), -acak (gelecek), -r/-ar/-ır (gelir); -malı (gelmeli), -sa (gelse), -a (gele).
- **Kişi ekleri:** Eylemi kimin yaptığını gösterir: geldi-m, geldi-n, geldi, geldi-k, geldi-niz, geldi-ler. **Soru eki:** mı, mi, mu, mü; ayrı yazılır, kendinden sonra gelen ekler ona bitişir: Geldin mi? Geliyor musun?

KOLAY Isınma Soruları (1–10)

1 Aşağıdaki kelimelerdeki **çoğul ekini** ayırarak yazınız.
çocuklar ağaçlar şehirler öğretmenler

2 Aşağıdaki cümlelerde koyu yazılan kelimelerdeki **hâl eklerinin** adlarını yazınız.
a) **Kütüphaneden** kitap aldım.
b) Akşam **parka** gideceğiz.
c) Annem **mutfakta** yemek yapıyor.
ç) **Kapıyı** yavaşça kapattı.

3 "Kalem" kelimesine sırasıyla **ben, sen, o, biz, siz, onlar** için iyelik eklerini getiriniz.

4 "Okulun bahçesi çok geniş." cümlesinde "okulun" kelimesindeki "-un" eki hangi ektir?
A) İlgi eki B) Çoğul eki C) Bulunma hâl eki D) Soru eki

5 "Geldiler" kelimesindeki ekleri ayırıp görevlerini yazınız.

6 Aşağıdaki cümlelerin hangisinde **soru eki** doğru yazılmıştır?

A) Ödevini bitirdinmi?
B) Yarın geliyormusun?
C) Kitabı okudun mu?
D) Sen de gelecekmisin?

7 Aşağıdaki ifadelerin başına doğru ise **D**, yanlış ise **Y** yazınız.
(…) Çekim ekleri yeni kelime türetir.
(…) "-lar, -ler" bir isim çekim ekidir.
(…) Soru eki kendinden önceki kelimeye bitişik yazılır.
(…) Kişi ekleri eylemi kimin yaptığını gösterir.

8 "Oku" fiiline sırasıyla aşağıdaki ekleri getirerek fiili çekimleyiniz (kişi: ben).
a) geçmiş zaman (-dı): ..... b) şimdiki zaman (-yor): ..... c) gelecek zaman (-acak): .....

9 Aşağıdaki kelimelerden hangisinde **yapım eki** vardır?

A) evler B) kitabım C) okulda D) gözlük

10 Aşağıdaki boşlukları uygun çekim ekleriyle tamamlayınız.
a) Dedem köy..... (ayrılma) şehr..... (yönelme) taşındı.
b) Arkadaş..... (ilgi) kitab..... (iyelik, o) çok ilginç.

ORTA Pekiştirme Soruları (11–20)

11 Aşağıdaki kelimelerdeki çekim eklerini örnekteki gibi ayırınız.
Örnek: evlerimizden → ev-ler (çoğul) -imiz (iyelik) -den (ayrılma)
a) evlerimize
b) sınıfımızda

12 "Bahçedeki çiçekleri suladınız mı?" cümlesindeki çekim eklerinden hangisi bu cümlede **yoktur**?

A) Çoğul eki B) Soru eki C) Ayrılma hâl eki D) Kişi eki

13 Aşağıdaki cümledeki fiil çekim eklerini ayırıp görevlerini yazınız.
"Yarın müzeye gidecek misiniz?"

14 Aşağıdaki fiillerde hangi **dilek** anlamı vardır? Eşleştiriniz.
1) Kitabı okumalısın. 2) Keşke erken kalksam. 3) Hadi, birlikte gidelim.
a) istek b) gereklilik c) dilek-şart

15 Aşağıdaki cümlelerin hangisinde **ilgi eki** ve **iyelik eki** birlikte kullanılmıştır?

A) Çocuklar parkta oynuyor.
B) Evin kapısı açık kalmış.
C) Sabah erkenden yola çıktık.
D) Kuşlar ağaçlara kondu.

16 "Kardeşim her sabah süt içer." cümlesindeki fiili **geçmiş zamanda** ve **gelecek zamanda** yeniden yazınız.

17 Tabloda verilen kelimelerdeki çekim eklerini türlerine göre yazınız.

Kelime	İsim çekim ekleri	Fiil çekim ekleri
arkadaşlarımla		
yazıyorsunuz		
denizden		

18 Aşağıdaki cümlelerin hangisinde **bulunma hâl eki** vardır?

A) Kardeşim okuldan döndü.
B) Mektubu postaneye götürdü.
C) Toplantı salonda yapılacak.
D) Ekmeği masaya koydu.

19 "Gel" fiilini **şimdiki zaman** ekiyle ve **soru ekiyle** kullanarak "sen" kişisi için bir soru cümlesi yazınız.

20 Çekim eklerinin cümledeki işlevini aşağıdaki iki cümleyi karşılaştırarak açıklayınız.
a) Kedi süt içti.
b) Kedi sütü içti.

ZOR Düşünme Soruları (21–30)

21 "Köyümüzün yaşlıları akşamları çınarın altında toplanır, eski günlerden söz ederlerdi."
Bu cümle için aşağıdakilerden hangisi **yanlıştır**?

A) "günlerden" kelimesinde yönelme hâl eki vardır.
B) "yaşlıları" kelimesinde çoğul eki vardır.
C) "köyümüzün" kelimesinde iyelik ve ilgi eki vardır.
D) "ederlerdi" kelimesinde kişi eki vardır.

22 Aşağıdaki paragrafta geçen fiillerdeki **zaman eklerini** belirleyip hangi zamanı bildirdiklerini yazınız.
"Dün kütüphaneye gittik. Şimdi aldığımız kitapları okuyoruz. Hafta sonu kitapları geri götüreceğiz."

23 Aşağıdaki cümlelerin hangisinde soru eki yazım bakımından **yanlış** kullanılmıştır?

A) Bu kitabı sen mi yazdın?
B) Tatile gidiyor musunuz?
C) Hava güzel mi?
D) Sınava hazırlandınız mı? Yoksa hazırlanmadınızmı?

24 Bir öğrenci "arkadaşlarımızın" kelimesini şöyle çözümlemiştir: "arkadaş (kök) + -lar (iyelik) + -ımız (çoğul) + -ın (belirtme)". Öğrencinin yaptığı yanlışları düzeltiniz.

25 "Söz" kelimesine önce bir yapım eki, sonra bir çekim eki getirerek yeni bir kelime oluşturunuz ve bu kelimeyi bir cümlede kullanınız.

26 Aşağıdaki cümlelerin hangisinde koyu yazılan kelimedeki "-i" eki **iyelik** ekidir?

A) Ali'nin **evi** okula yakın.
B) Annem **çiçeği** suladı.
C) Arkadaşım **kitabı** masaya bıraktı.
D) Öğretmen **defteri** kontrol etti.

27 Aşağıdaki kısa metindeki **isim çekim eklerini** ve **fiil çekim eklerini** ayrı ayrı gruplandırınız (her gruptan en az üç örnek).
"Sabahleyin kardeşlerimle bahçeye çıktık. Ağaçların dallarında kuşlar ötüyordu."

28 "Kitapları rafa diz." cümlesini sırasıyla aşağıdaki biçimlere dönüştürünüz.
a) Gereklilik (sen) b) Gelecek zaman (biz) c) Soru eki eklenmiş geçmiş zaman (siz)

29 "Bu yaz dedemlerin köyüne gideceğiz." cümlesindeki çekim ekleriyle ilgili aşağıdakilerden hangisi **doğrudur**?

A) Cümlede soru eki vardır.
B) "gideceğiz" kelimesinde gelecek zaman ve kişi eki vardır.
C) "köyüne" kelimesinde bulunma hâl eki vardır.
D) Cümlede hiç çoğul eki yoktur.

30 Çekim eklerini doğru kullanarak **en az üç farklı hâl eki** içeren 2 cümlelik bir metin yazınız ve hâl eklerini belirtiniz.

Takıldığın soruyu işaretle, konu özetine tekrar göz at. Başarılar!
Diğer konuların çalışma kâğıtları ve deneme sınavları: **maarifpdf.com.tr**